ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

FIKIH OKUMALARI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

FIKIH OKUMALARI

YAZARLAR

Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN
Prof. Dr. Servet BAYINDIR
Doç. Dr. Adnan MEMDUHOĞLU
Doç. Dr. İbrahim YILMAZ
Dr. Öğr. Üyesi Recep ÖZDİREK
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI .....
DERS KİTAPLARI DİZİSİ .....

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

EDİTÖR
Nihal SOYDAŞ

Dil Uzmanı
Ahmet POLAT

Görsel Tasarım Uzmanı
Öznur ÖZDEMİR

Ölçme Değerlendirme Uzmanı
M. Akif KARAKUŞ

Program Geliştirme Uzmanı
Hasan TOPAL

Rehberlik Uzmanı
Esra DEMİR

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

ATATÜRK'ÜN
GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

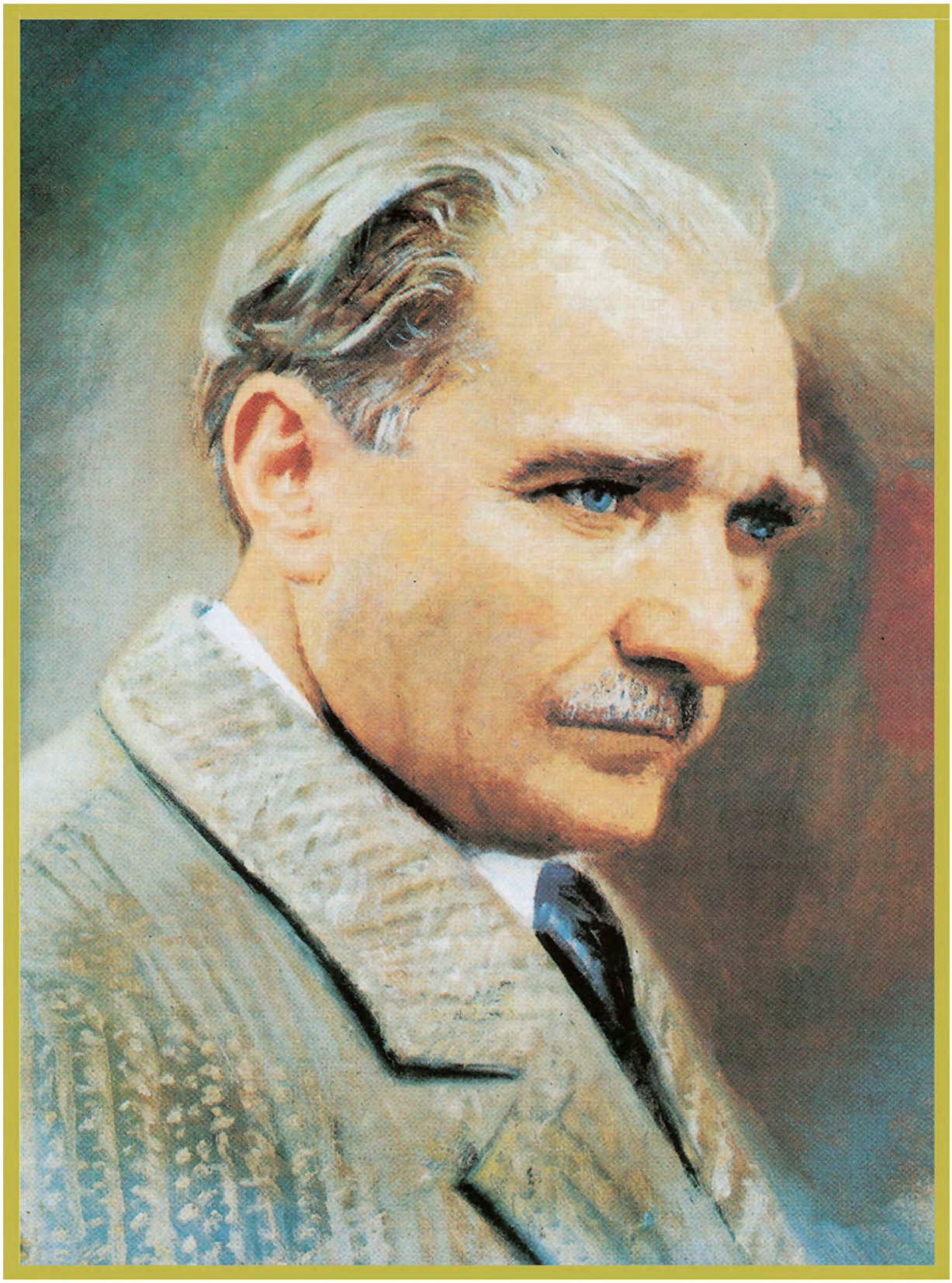

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1 ÜNİTE: FIKIH OKUMALARINA GİRİŞ.....9

1. FIKIH OKUMALARI DERSİNİN AMACI VE ÖNEMİ.....10
2. FIKIH VE GÜNCEL HAYAT.....11
3. İÇTİHAT 12
    3.1. Hz. Peygamber ve Sahabe Dönemi'nde İçtihat.....13
    3.2. Tabiîn Dönemi'nde İçtihat.....16
    3.3. Mezhepleşme Süreci ve Dört Fıkıh Mezhebinin Gelişmesi.....17
    3.4. Fakihlerin İhtilaf Sebepleri.....21
    3.5. Mezhep ve Taklit.....23
4. FETVA VE KAZA.....24

Değerlendirme Soruları.....25

2. ÜNİTE: TEMİZLİK VE NAMAZ.....27

1.TEMİZLİK.....28
2. NAMAZ 33
    2.1. Namaz Vakitleri.....34
    2.2. Namaz Türleri.....36
    2.3. İmamet ve Cemaat.....43
    2.4. Seferîlikte Namaz.....45
    2.5. Namazla İlgili Diğer Hükümler.....45

Değerlendirme Soruları.....48

3. ÜNİTE: ORUÇ, ZEKÂT VE HAC.....50

1.ORUÇ.....51
    1.1. Oruç ile İlgili Kavramlar.....53
    1.2. Oruç Türleri 57
    1.3. Oruç İle İlgili Hükümler.....58
2. ZEKÂT.....65
    2.1. Zekât ile İlgili Kavramlar.....67
    2.2. Zekât ile İlgili Hükümler.....68
    2.3. Sadaka Çeşitleri.....72
3. HAC.....73
    3.1. Hac ile İlgili Kavramlar.....76
    3.2. Hac ile İlgili Hükümler.....81
    3.3. Umre.....84
4. KURBAN 84
    4.1. Kurban Çeşitleri.....85
    4.2. Kurban ile İlgili Hükümler.....88

Değerlendirme Soruları.....90

4. ÜNİTE: İSLAMDA AİLE.....92

1. FIKIH AÇISINDAN AİLE.....93
    1.1. İslam'ın Aile Kurumuna Verdiği Önem 93
    1.2. Aile Kurumunu Tehdit Eden Unsurlar.....95

2. EVLİLİKLE İLGİLİ HÜKÜMLER 98
2.1. Evlilik Öncesi Görüşme ve Nişan 98
2.2. Nikâhın Tanımı ve Hükmü 99
2.3. Nikâh Akdinin Unsurları ve Şartları 100
2.4. Evlenme Engelleri 104
2.5. Evlenmenin Hukuki Sonuçları 106
3. NİKÂH AKDİNİN SONA ERMESİ: BOŞANMA 107
3.1. Boşanmanın Hükmü 107
3.2. Boşanmada Başvurulan Yöntemler 108
3.3. Boşanmanın Hukuki Sonuçları 111
4. AİLE BİREYLERİNİN HAK VE SORUMLULUKLARI 113
Değerlendirme Soruları.....116

5. ÜNİTE: GÜNLÜK HAYAT VE İKTİSAT.....118
1. YİYECEK VE İÇECEKLER.....119
1.1. Beslenmede İslami Ölçüler.....120
1.2. Yiyecek ve İçeceklerde Helaller-Haramlar 120
2. ZARARLI ALIŞKANLIKLAR.....122
3. GİYİM VE TESETTÜR.....123
4. SANAT, SPOR VE EĞLENCE.....125
4.1. Resim.....125
4.2. Spor.....127
4.3. Müzik.....128
4.4. Oyun ve Eğlence.....129
5. İSLAM'DA MÜLKİYET VE İKTİSADIN TEMEL ESASLARI.....130
6. MEŞRU MAL EDİNME YOLLARI.....133
7. HAKSIZ KAZANÇ.....134
7.1. Hırsızlık.....134
7.2. Gasp.....134
7.3. Faiz.....135
7.4. Kumar.....136
7.5. Rüşvet.....136
7.6. Hile 137
7.7. Karaborsacılık.....138
Değerlendirme Soruları.....139

6. ÜNİTE: TEKNOLOJİ VE TIP.....140
1. ÇEVRE.....141
2. TEKNOLOJİ.....146
3. TIP.....147
3.1. Organ Nakli.....149
3.2. Ötenazi.....154
3.3. Beyin Ölümü.....156
3.4. Plastik Cerrahi 157
3.5. Bebeğin Oluşumunda Yeni Tıp Teknolojileri.....158
3.6. Kürtaj.....160
Değerlendirme Soruları.....163
Sözlük.....166
Kaynakça.....170